

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Географія)»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

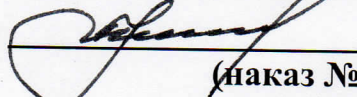
Кваліфікація: вчитель географії та біології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради /Цепенда І.Є./
(протокол № 7 від 31.08 2020р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2020 р.

Ректор /Цепенда І.Є./
(наказ № 7/166-05 від 31.VIII 2020р.)

Івано-Франківськ – 2020

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми - Гілецький Йосип Романович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри географії і природознавства

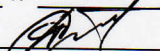
Члени робочої групи: Кіндратюк Богдан Дмитрович, доктор мистецтвознавства, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

Закутинська Ірина Іванівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та природознавства

ВНЕСЕНО:

Кафедра кафедри географії і природознавства

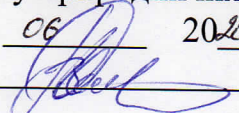
Протокол № 10 від «21» 06 2020 р.

Завідуючий кафедри Я.Д. Атаманюк

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Факультету природничих наук

Протокол № 7 від «23» 06 2020 р.

Голова Вченої ради В.М. Случик

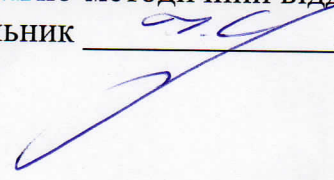
НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 71/06-05-С від «31» 08 2020 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

від «1» 09 2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник І.Ф. Солонець

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (географія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта розроблена відповідно до статті 5 та частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту». Враховано Положення про Міністерство освіти і науки України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України (від 16.10.2014 р. № 630), Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України (від 01.06.2016 р. № 600). Освітньо-професійна програма прийнята на підставі затвердженого МОН України 06. 07. 2016 р. «Акту узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти...». Також враховані зауваження сформульовані у звіті експертної групи та галузевої експертної ради під час акредитації освітньої програми у травні-червні 2020 року

Освітньо-професійну програму введено в дію з 01.09.2020 р. (наказ №71/06-05-С від 31 серпня 2020 р.).

Освітню програму розроблено робочою групою у складі:

1. Гілецький Й. Р. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри географії і природознавства ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – голова проектної групи (гарант)
2. Кіндратюк Богдан Дмитрович, доктор мистецтвознавства, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
3. Закутинська І.І. – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії і природознавства ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Бідичак М.Р. – директор Природничо-математичного ліцею Івано-Франківської міської ради.
2. Івануляк М.М. – директор загальноосвітньої школи №16 Івано-Франківської міської ради.
3. Крицький Я.В. – директор Надвірнянської ЗОШ I-III ступенів №3.
4. Грешко М.І. – директор Рогатинського ліцею імені Братів Рогатинців.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (географія)

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет природничих наук, кафедра географії та природознавства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Кваліфікація: вчитель географії та біології
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (географія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитована до 2025 р.
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ – ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень,
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти і сертифікатів ЗНО. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»».
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/
2. Мета освітньої програми	
Надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (географія), які оволоділи теоретичною базою фахових дисциплін у галузях географії та біології, методик викладання географії та біології, психології та педагогіки середньої освіти, методології наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, обізнані із специфікою природи та соціально-економічного розвитку регіону, здатні до творчої й науково-педагогічної діяльності, постійної самоосвіти та професійного самовдосконалення.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація 014.07 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна підготовка в галузі 01 Освіта / Педагогіка зі спеціальності 014 .07 Середня освіта (географія) Ключові слова: середня освіта, педагогіка, географія, біологія, методика викладання географії, методика викладання біології, навчально-виховний процес.

Особливості програми	Програма поєднує вивчення базових психолого-педагогічних дисциплін з методиками викладання географії і біології, навчальною та виробничою педагогічною, практичною підготовкою із урахуванням специфіки регіону. Виробнича навчально-виховна педагогічна практика в середніх і старших класах загальноосвітніх шкіл забезпечує впровадження майбутніми фахівцями компетентнісного, діяльнісного, проблемного та індивідуалізованого підходів у роботі з учнями. Особливістю ОП є також широкий спектр вибіркового блоку дисциплін, що сприяють формуванню конкурентоздатного фахівця. Склад вибірових дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку географічних та біологічних наук, зміни в у структурі і змісті середньої освіти.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування – загальноосвітні навчальні заклади. Професійна назва робіт: 33 фахівець в галузі освіти. Первинна посада: 2320 вчитель середнього навчального закладу. А також, асистент вчителя; методист позашкільного закладу; лаборант (освіта).
Подальше навчання	Можливість здобуття освіти на другому (магістерському) рівні.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студенто-центрованого особистісно орієнтованого навчання, передбачає використання сучасних методологічних підходів та основних форм організації навчального процесу (лекції, семінари, практичні, лабораторні заняття, курсові роботи, консультації із викладачами, навчання через навчальну та виробничу педагогічну практики. Студент має можливість обирати предмети та організувати власний час.
Оцінювання	Види контролю: поточний, підсумковий, контроль самостійної роботи. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, контрольні роботи, заліки, екзамени, захист практик, захисти курсових робіт, атестація; 4-бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівнева національна шкала (зараховано/не зараховано); 100-бальна шкала за системою ECTS. Див. Положення про рейтингове оцінювання знань здобувачів вищої освіти.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність КІ	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та методики навчання географії та біології, характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітній школі.
Загальні	ЗКІ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,

<p>компетентності (ЗК)</p>	<p>прийняття на цій основі адекватних рішень у професійній діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.</p> <p>ЗК4. Здатність бути креативним, генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання практичних професійних ситуацій.</p> <p>ЗК5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою у професійній діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність реалізовувати громадянські права й обов'язки, проявляти соціальну й громадянську активність.</p> <p>ЗК7. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність планувати та раціонально моделювати власну траєкторію навчання упродовж життя (навчання та самоосвіта), коригувати власну професійну діяльність в контексті основних професійних вимог до вчителя.</p> <p>ЗК9. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань, готовність брати ініціативу на себе.</p> <p>ЗК10. Здатність до проведення досліджень на належному науковому рівні, провадження дослідницької та інноваційної діяльності, генерувати нові ідеї, творчо підходити до розв'язання освітніх та наукових проблем.</p> <p>ЗК11. Здатність поважати погляди представників інших культур, цінувати різноманіття та мультикультурність, враховувати гендерний чинник при взаємодії у колективі.</p> <p>ЗК12. Здатність орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України; слугувати зразком громадянина-патріота для учнів, батьків, колег.</p> <p>ЗК13. Здатність самокритично оцінювати власну роботу, вдосконалювати розвиток власних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю.</p> <p>ЗК14. Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами.</p> <p>ЗК15. Здатність застосовувати знання, уміння, цінності й досвід практичної діяльності в ділянці збереження здоров'я в освітньому середовищі основної і старшої школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 01. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки та здатність до їх застосування на практиці.</p> <p>ФК 02. Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.</p> <p>ФК 03. Володіння методикою навчання географії та біології, проведення виховної роботи, використання інформаційно-</p>

	<p>комунікаційних, інноваційних технологій навчання.</p> <p>ФК 04. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.</p> <p>ФК 05. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці основної і старшої школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту загальної географічної та біологічної освіти, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.</p> <p>ФК 06. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для картографування природних, суспільних явищ і процесів, біологічних та педагогічних досліджень.</p> <p>ФК 07. Здатність працювати із навчально методичною та науково-предметною літературою, систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію.</p> <p>ФК 08. Здатність застосовувати методи навчання, методичні прийоми, технології навчання, сучасні технології розвитку критичного мислення, мобільного навчання, компетентнісно-орієнтовані технології навчання з метою формування в учнів предметних компетентностей і ключових компетентностей до життя у суспільстві.</p> <p>ФК 09. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної та біологічної наук для орієнтуватися в сучасних напрямках галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності.</p> <p>ФК 10. Здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали й добирати посібники й підручники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання, розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять.</p> <p>ФК 11. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, стратегії і тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з школярами, батьками, колегами.</p>
7. Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання із фундаментальних природничо-математичних (вищої математики, фізики, хімії, геології) та суспільно-гуманітарних (філософії, історії, основ економічної теорії, політології) для глибшого розуміння сутності процесів та явищ у природних оболонках Землі, життєдіяльності людського суспільства.</p> <p>ПРН 2. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних концепцій і теоретичних положень географічної науки, її структурних компонентів, розуміння особливостей та закономірностей просторової організації ландшафтної оболонки Землі.</p>

ПРН 3. Оволодіння методологічними підходами, конкретними методами та прийомами дослідження, які використовуються у процесі географічного вивчення глобальної, регіональних та локальних геосистем.

ПРН 4. Здатність демонструвати знання і розуміння провідних понять, концепцій, вчень і теорій біології, використовувати біологічні знання для дослідження живих систем різного рівня організації.

ПРН 5. Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички роботи із сучасним науковим обладнанням та вимірвальними приладами за професійною тематикою.

ПРН 6. Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у галузі географії та біології.

ПРН 7. Здатність забезпечувати безпеку проведення географічних, біологічних та інших досліджень у лабораторії та у природних умовах, під час навчальної та виробничої практики.

ПРН 8. Здатність критично осмислити основні теорії, принципи, методи і поняття організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі.

ПРН 9. Вміти орієнтуватися у чинній законодавчо-нормативній базі з питань педагогіки та організації навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН 10. Здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації навчально-виховного процесу в основній і старшій школі.

ПРН 11. Вміти ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час опрацювання з учнями змістових ліній, визначених Державним стандартом загальної географічної та біологічної освіти основної та старшої школи.

ПРН 12. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії та біології, компетентно розкривати сутність та цінність результатів нових наукових досліджень, тенденцій розвитку людської цивілізації.

ПРН 13. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах.

ПРН 14. Здатність до організації виховного процесу в шкільних та позашкільних закладах освіти, здійснювати педагогічний супровід соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН 15. Вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне та культурне багатство України.

ПРН 16. Розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу, використовувати знання іноземних мов для успішної комунікації у професійній діяльності.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр географії та природознавства; біології та екології, української мови; політології; філософії, соціології та релігієзнавства; іноземних мов; математики та інформатики та методики навчання; агрохімії і ґрунтознавства; історії України; безпеки життєдіяльності; хімії середовища та хімічної освіти; матеріалознавства і новітніх технологій; фізики і методики викладання.
Матеріально-технічне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою. ОП забезпечено такими матеріально-технічними та інформаційними ресурсами: Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (включаючи електронну бібліотеку); читальний зал у навчальному корпусі факультету природничих наук; власна бібліотека кафедри географії та природознавства; 4 мультимедійних аудиторії; 3 спеціалізованих кабінети географії; дві спеціалізовані фізичні аудиторії, дві комп'ютерні лабораторії.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого відділу «Плай» та вебресурсам університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної програми та сучасних наукових тенденцій у галузі середня освіта (географія). Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. В університеті створено умови для доступу до Інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа. Навчально-методичне забезпечення: інформаційний пакет ЄКТС, навчальний план, силабуси усіх навчальних дисциплін, інформаційні ресурси в Інтернеті; навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №579 (від 12.08.2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Ключовими аспектами положення є надання права на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), зокрема шляхом порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; збереження місця навчання та стипендії для студентів, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності. В університеті діє: - Положення «Про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в Державному вищому

	навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затверджене Вченою радою університету (протокол №3 від 31.03.2015 р.), введено в дію наказом ректора № 191 від 01.04. 2015 року; - Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Наказ №1 від 03.01.2017р.)
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність в університеті здійснюється відповідно до Програми Європейського Союзу Еразмус+, «PROM – Міжнародні стипендії для аспірантів та викладачів» (реалізується відділом міжнародних зв'язків та Департаментом міжнародних проектів (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II). Для учасників освітнього процесу проводяться інформаційні дні, де можна отримати детальну інформацію щодо можливостей цих програм для студентів та молоді, проектів з міжнародної кредитної мобільності, з розвитку творчого потенціалу.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

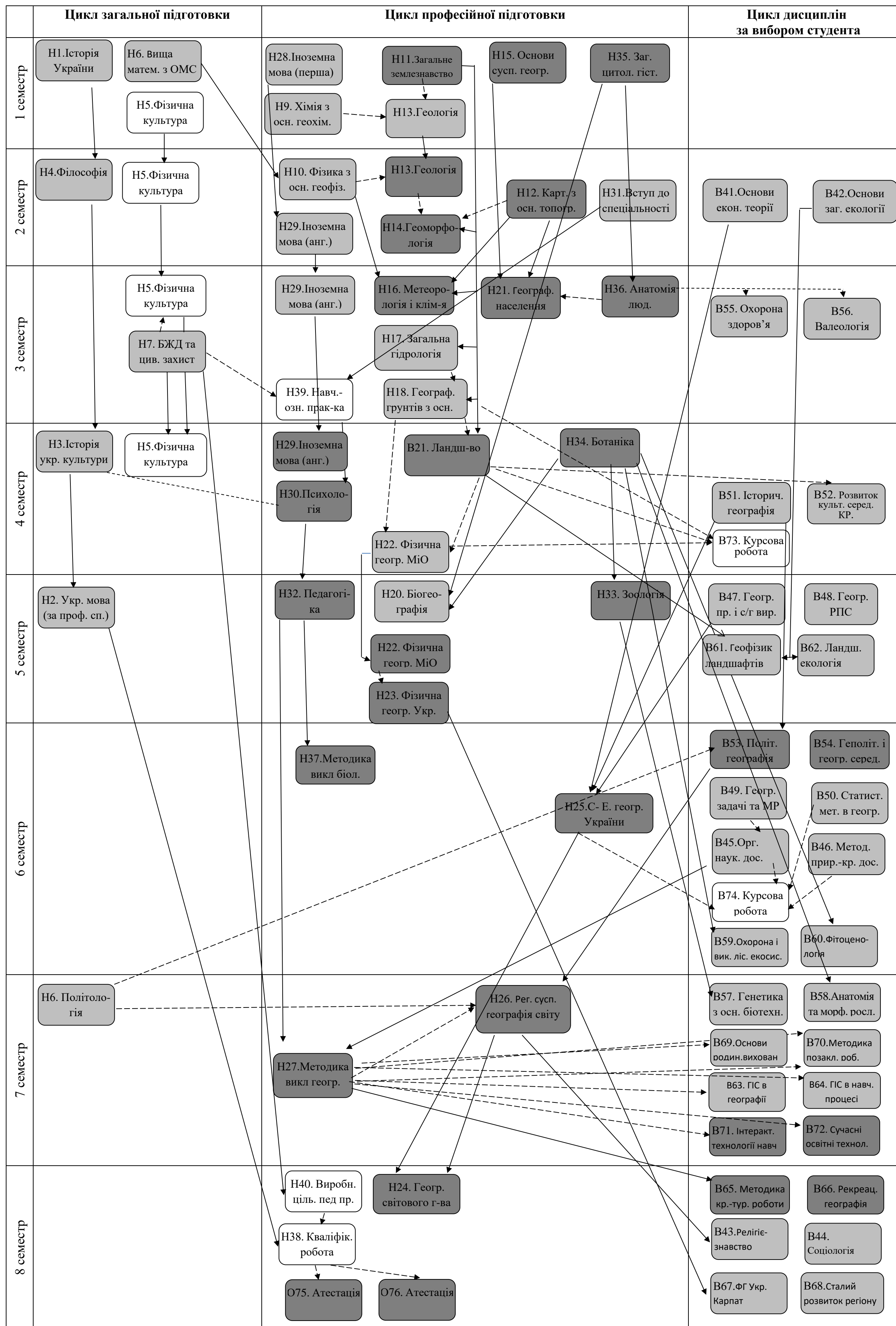
2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Семестр, форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1.НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
1.1. Цикл загальної підготовки		21	
N1	Історія України	3	1 залік
N2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	5 залік
N3	Історія української культури	3	4 залік
N4	Філософія	3	2 залік
N5	Фізична культура		
N6	Вища математика з основами математичної статистики	3	1 залік
N7	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	3 залік
N8	Політологія	3	7 залік
1.2. Цикл професійної підготовки		156	
1.2.1. Теоретична підготовка		144	
N9	Хімія з основами геохімії	3	1 залік
N10	Фізика з основами геофізики	3	2 залік
N11	Загальне землезнавство	3	1 екзамен
N12	Картографія з основами топографії	6	2 екзамен
N13	Геологія	6	1 залік, 2 екзамен
N14	Геоморфологія	6	2 екзамен
N15	Основи суспільної географії	3	1 екзамен
N16	Метеорологія і кліматологія	6	3 екзамен
N17	Загальна гідрологія	3	3 залік

N18	Ландшафтознавство	3	4 екзамен
N19	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства	3	3 залік
N20	Біогеографія	3	5 залік
N21	Географія населення	3	3 екзамен
N22	Фізична географія материків і океанів	6	4 залік, 5 екзамен
N23	Фізична географія України	3	5 екзамен
N24	Географія світового господарства	3	8 екзамен
N25	Соціально-економічна географія України	3	6 екзамен
N26	Регіональна суспільна географія світу	6	7 екзамен
N27	Методика викладання географії	6	7 екзамен
N28	Іноземна мова (перша)	6	1 залік
N29	Іноземна мова (англійська)	9	2 залік, 3 залік, 4 екзамен
N30	Психологія	6	4 екзамен
N31	Вступ до спеціальності	3	2 залік
N32	Педагогіка	6	5 екзамен
N33	Зоологія	6	5 екзамен
N34	Ботаніка	3	4 екзамен
N35	Загальна цитологія та гістологія	6	1 екзамен
N36	Анатомія людини	6	3 екзамен
N37	Методика викладання біології	6	6 екзамен
N38	Кваліфікаційна робота	9	6,7,8 квал. роб
1.2.2. Практична підготовка		12	
N39	Навчально-ознайомлювальна практика в закладах середньої освіти	3	3 залік
N40	Виробнича цільова педагогічна практика в школі	9	8 екзамен
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ		60	
2.1. Цикл загальної підготовки		9	
V41	Основи економічної теорії	3	2 залік
V42	Основи загальної екології		
V43	Релігієзнавство	3	8 залік
V44	Соціологія		
V45	Організація наукових досліджень	3	6 залік
V46	Методика природничо-красознавчих досліджень		
2.2. Цикл професійної підготовки		51	
V47	Географія промислового і сільськогосподарського виробництва, транспорту	3	5 залік
V48	Географія розміщення продуктивних сил		
V49	Географічні задачі та методика їх розв'язування	3	6 залік
V50	Статистичні методи в географії		
V51	Історична географія	3	4 залік
V52	Розвиток культурного середовища Карпатського регіону		
V53	Політична географія	6	6 екзамен
V54	Геополітика і географічне середовище		
V55	Охорона здоров'я	3	3 залік
V56	Валеологія		
V57	Генетика з основами біотехнології	3	7 залік

B58	Анатомія та морфологія рослин		
B59	Охорона й використання лісових екосистем	3	6 залік
B60	Фітоценологія		
B61	Геофізика ландшафтів	3	5 залік
B62	Ландшафтна екологія		
B63	ГІС в географії	3	7 залік
B64	ГІС в навчальному процесі		
B65	Методика краєзнавчо-туристичної роботи в школі	6	8 екзамен
B66	Рекреаційна географія		
B67	Фізична географія Українських Карпат	3	8 залік
B68	Сталий розвиток регіону		
B69	Основи родинного виховання	3	7 залік
B70	Методика позакласної роботи		
B71	Інтерактивні технології географічної освіти	3	7 залік
B72	Сучасні освітні технології		
B73	Курсова робота (2-й курс)	3	4 екзамен
B74	Курсова робота (3-й курс)	3	6 екзамен
3. Атестація		3	
H75	Атестація (екзамен)	1,5	8 екзамен
H76	Атестація (захист роботи)	1,5	8 захист квал. роботи
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Умовні позначення до схеми:

Н13.Геологія

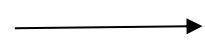
- компонент, який завершується екзаменом у поточному семестрі;

Н1.Історія
України

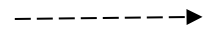
- компонент, який завершується заліком у поточному семестрі;

Н40.Вир.
ціль. пед. пр.
в школі

- компонент, який належить складовій практичної підготовки;

- зв'язок між компонентами у різних семестрах;

- зв'язок між компонентами у межах одного семестру.

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми Середня освіта (географія) спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізація 014.07 – географія відбувається (згідно Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника») у формі складання комплексного підсумкового іспиту з географії з методикою викладання / біології з методикою викладання і публічного й відкритого захисту кваліфікаційної роботи бакалавра з методики викладання географії чи біології за вибором студента. За умови успішного проходження атестації випускник отримує документ встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «Вчитель географії і біології» зі спеціалізації 014.07 – географія. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до комплексного іспиту зі спеціальності	Кваліфікаційний іспит з географії з методикою викладання географії та біології з методикою викладання біології повинен виявити рівень науково-теоретичної та практичної підготовки з географії та біології, знання методики викладання географії та біології, глибину професійних, психолого-педагогічних знань, вмінь та навичок студента та рівень підготовленості до майбутньої професійної діяльності. Іспит передбачає виконання обов'язкових письмової та усної компонент. Перша складова іспиту, на яку припадає 80 балів із 100-бальної шкали оцінювання, проводиться у тестовій формі. Вона передбачає складання тесту, який являє собою вибірку за певним алгоритмом 40 завдань із сформованої завчасно і доступної до опрацювання студентами бази тестових завдань. Проводиться ця частина іспиту на платформі dist@pnu.edu.ua Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності університету. Усна компоненти кваліфікаційного екзамену оцінюється у 20 балів і передбачає коротку співбесіду із двох питань, які подані у білетах, які сформовані перед початком екзамену.

<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Бакалаврська робота здобувача ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 014.07 географія є самостійною науково-дослідницькою кваліфікаційною працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та формою контролю набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Кваліфікаційну роботу на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Стан готовності кваліфікаційної роботи до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки бакалаврської роботи, попередній захист на кафедрі, участь у щорічних наукових звітних конференціях студентів. Рекомендується публікація результатів дослідження в наукових виданнях (див. Методичні рекомендації до написання та захисту дипломної роботи за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти). До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, виконані здобувачем ступеня вищої освіти бакалавра самостійно із дотриманням принципів і правил академічної доброчесності. Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ</p>
--	--

Освітня програма базується на таких нормативних документах:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. – Режим доступу до ресурсу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

- Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1.07.2014 р. Редакція від 18.02.2016. / Відомості Верховної Ради. – № 12, 2016. . – Режим доступу до ресурсу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]/ 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

- Класифікатор професій : ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005 ; Чинний від 2010-11-01. – (Національний класифікатор України).
- Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. / За ред. В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»; [Електроний ресурс]/ 2011. Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
- Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [Електроний ресурс]/ 2015. – Режим доступу до ресурсу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
- Наказ МОН України від 12.05.2016 за № 506 «Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей».

Гарант освітньої програми _____ Й.Р.Гілецький

4. Матриця відповідності програмних компетентностей відповідними компонентами освітньої програми (нормативні компоненти ОП)

	Н 1	Н 2	Н 3	Н 4	Н 5	Н 6	Н 7	Н 8	Н 9	Н 10	Н 11	Н 12	Н 13	Н 14	Н 15	Н 16	Н 17	Н 18	Н 19	Н 20	Н 21	Н 22	Н 23	Н 24	Н 25	Н 26	Н 27	Н 28	Н 29	Н 30	Н 31	Н 32	Н 33	Н 34	Н 35	Н 36	Н 37	Н 38	Н 39	Н 40	Н 75	Н 76				
ЭК1						X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
ЭК2																																										X	X			
ЭК3																																									X	X	X			
ЭК4																																								X	X	X	X			
ЭК5		X																																								X	X			
ЭК6	X		X					X																																		X	X			
ЭК7																														X	X										X	X				
ЭК8																																										X	X			
ЭК9							X																																			X	X			
ЭК10																																										X	X			
ЭК11	X		X	X				X																						X	X										X	X	X	X		
ЭК12	X		X	X				X																			X																X	X		
ЭК13																																										X	X	X		
ЭК14																																										X	X	X		
ЭК15					X		X																																			X	X	X		
ФК 1				X							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X														X	X	X		
ФК 2									X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X															X	X	X	
ФК 3																																												X	X	
ФК 4													X																														X	X	X	
ФК 5																																											X	X	X	
ФК 6													X																														X	X	X	
ФК 7																																											X	X	X	
ФК 8																																											X	X	X	
ФК 9													X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																X	X	X	
ФК 10													X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																	X	X	X
ФК 11	X	X																																										X	X	

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
відповідними компонентами освітньої програми (вибіркові компоненти ОП)**

	В 41	В 42	В 43	В 44	В 45	В 46	В 47	В 48	В 49	В 50	В 51	В 52	В 53	В 54	В 55	В 56	В 57	В 58	В 59	В 60	В 61	В 62	В 63	В 64	В 65	В 66	В 67	В 68	В 69	В 70	В 71	В 72	В 73	В 74	
ЗК1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК2									X															X							X	X			
ЗК3																								X							X	X	X	X	
ЗК4																								X						X	X	X	X	X	
ЗК5																																			
ЗК6			X	X									X	X																					
ЗК7																																			
ЗК8																													X	X					
ЗК9																																			
ЗК10					X	X																		X					X	X	X	X	X	X	
ЗК11			X	X							X	X	X	X															X	X					
ЗК12			X	X									X	X															X	X					
ЗК13					X	X																		X							X	X			
ЗК14																								X						X	X	X			
ЗК15																													X						
ФК1				X			X														X		X										X	X	
ФК2	X	X			X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X					X	X	
ФК3																																			
ФК4						X			X																										
ФК5						X																		X					X	X	X	X			
ФК6					X	X				X														X	X							X	X		
ФК7																														X	X	X	X	X	X
ФК8						X			X															X	X	X			X	X	X	X			
ФК9							X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X						
ФК10							X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X						
ФК11				X																										X	X	X	X		

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (нормативні компоненти ОП)**

	Н 1	Н 2	Н 3	Н 4	Н 5	Н 6	Н 7	Н 8	Н 9	Н 10	Н 11	Н 12	Н 13	Н 14	Н 15	Н 16	Н 17	Н 18	Н 19	Н 20	Н 21	Н 22	Н 23	Н 24	Н 25	Н 26	Н 27	Н 28	Н 29	Н 30	Н 31	Н 32	Н 33	Н 34	Н 35	Н 36	Н 37	Н 38	Н 39	Н 40	Н 75	Н 76							
ПР Н1	X	X	X	X		X		X	X	X			X																														X	X					
ПР Н2											X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			X																X		X	X	X					
ПР Н3											X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X														X			X	X					
ПР Н4																																			X	X	X	X				X	X	X					
ПР Н5									X		X	X				X	X	X																	X	X	X	X				X	X	X					
ПР Н6												X					X					X							X					X	X	X	X	X	X	X		X	X	X					
ПР Н7							X																																	X	X	X	X	X	X				
ПР Н8																																								X		X	X	X	X				
ПР Н9																																									X	X	X	X	X	X			
ПР Н10																																										X	X	X	X	X	X		
ПР Н11																																										X		X	X	X	X		
ПР Н12									X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X			
ПР Н13																																											X	X		X	X	X	
ПР Н14																																												X	X		X	X	X
ПР Н15		X																																											X	X	X	X	X
ПР Н16			X	X				X																																					X		X	X	X

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (вибіркові компоненти ОП)**

	В 41	В 42	В 43	В 44	В 45	В 46	В 47	В 48	В 49	В 50	В 51	В 52	В 53	В 54	В 55	В 56	В 57	В 58	В 59	В 60	В 61	В 62	В 63	В 64	В 65	В 66	В 67	В 68	В 69	В 70	В 71	В 72	В 73	В 74			
ПРН1	X	X						X																													
ПРН2		X			X	X	X	X			X	X	X	X												X		X					X	X			
ПРН3					X	X				X	X	X	X	X							X						X	X					X	X			
ПРН4		X													X	X	X	X	X	X																	
ПРН5					X	X				X					X	X	X	X	X	X																	
ПРН6									X	X					X	X	X	X																			
ПРН7					X	X																								X							
ПРН8						X																			X				X	X	X	X					
ПРН9						X																		X				X	X	X	X						
ПРН10						X																	X					X	X	X	X						
ПРН11						X																															
ПРН12						X					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X	X	X	X								
ПРН13																							X	X						X	X						
ПРН14				X		X																						X	X								
ПРН15																																		X	X		
ПРН16																							X	X				X					X	X			